

Sygn. akt IV Pa 52/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący:	SSO Kazimierz Kostrzewa
Sędziowie:	SSO Natalia Lipińska (spr.) SSO Jacek Liszka
Protokolant:	st.sekr.sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2018 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w T.

o ustalenie, zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda M. R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 czerwca 2017 roku sygn. akt IV P 309/16

1. oddała apelację;

2. zasądza od powoda M. R. na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o.

w T. kwotę 1 440 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu drugoinstancyjnym.

Sygn. akt IV Pa 52/17

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 22 marca 2018 r.

W ostatecznie sprecyzowanym pozwie skierowanym do Sądu Rejonowego

w T. w dniu 14 listopada 2016 r. przeciwko (...) Sp. z o.o. w T., powód M. R. domagał się ustalenia stosunku pracy między nim a stroną pozwaną

z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 30.000,00 zł brutto, jak również zasądzenia kwoty 20.000,00 zł tytułem uzupełnienia wynagrodzenia za miesiąc listopad 2016 r. (k.81) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 10 listopada 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 14.000,00 zł. W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w dniu 26 listopada 2015 r. podpisał

z pozwaną umowę o pracę, mocą której powierzono mu stanowisko Dyrektora ds. sprzedaży za miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 30.000,00 zł. Następnie, uchwałą Rady Nadzorczej został powołany na stanowisko Wiceprezesa Zarządu strony pozwanej.

W dokumencie tym oświadczone, że będzie otrzymywał 17.000,00 zł miesięcznie tytułem zapłaty za sprawowanie funkcji w organie Spółki oraz 10.000,00 zł tytułem zapłaty

za pełnienie funkcji Dyrektora ds. sprzedaży. Z kolei w dniu 1 kwietnia 2016 r. strony zawarły aneks do umowy o pracę, na mocy którego zmniejszono jego wynagrodzenie

do 10.000,00 zł miesięcznie, zaś w dniu 31 stycznia 2016 r. Walne Zgromadzenie strony pozwanej odwołało go z funkcji Wiceprezesa Zarządu. Powód podał, że jest bardzo dobrze wynagradzany specjalistą ds. ochrony zdrowia i opieki medycznej, a działania władz strony pozwanej sprawiły, że został oszukany. Jego zdaniem, postawa strony pozwanej stoi

w sprzeczności z przyjętymi przez nią zobowiązaniami.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Sp. z o.o. w T. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz od strony przeciwnej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podkreśliła, że powód w żaden sposób nie uzasadnił, dlaczego Sąd miałby ustalić jego wynagrodzenie w wysokości odmiennej od podanej w umowie o pracę, zmienionej aneksem z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sytuacji, kiedy nie kwestionuje faktu zawarcia aneksu, jak również tego, iż w sposób świadomy go zaakceptował i podpisał. Zdaniem strony pozwanej, powód miał pełną świadomość tego, że począwszy od dnia

1 kwietnia 2016 r. będzie otrzymywał z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę

na stanowisku Dyrektora ds. sprzedaży wynagrodzenie w kwocie 10.000,00 zł brutto miesięcznie, natomiast z tytułu pełnienia funkcji Wiceprezesa Spółki kwotę 17.000,00 zł.

W dalszej części strona pozwana wskazała, że również druga część żądania pozwu

jest całkowicie nieuzasadniona i bezpodstawa, gdyż pracodawca wypłacił powodowi wynagrodzenie w pełnej wysokości.

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt IV P 309/16, Sąd Rejonowy

w T. IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił powództwo (punkt I)

i zasądził od powoda M. R. na rzecz strony pozwanej (...) Sp. z o.o.

w T. kwotę 2.880,00 zł tytułem zawrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt II).

Takie rozstrzygnięcie zapadło na tle następującego stanu faktycznego sprawy: Powód M. R. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w T. od 1 marca

2016 r. na podstawie zawartej w dniu 26 listopada 2015 r. umowy o pracę. W ramach tego stosunku powód świadczył pracę na stanowisku Dyrektora ds. sprzedaży w pełnym wymiarze czasu za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 30.000,00 zł brutto. W treści powyższej umowy strony zastrzegły, że nie może być ona wypowiedziana wcześniej, niż przed upływem 12 miesięcy od daty zatrudnienia, zaś okres wypowiedzenia po upływie 12 miesięcy od dnia zatrudnienia miał wynosić 6 miesięcy. Kilka dni po zatrudnieniu powoda Zgromadzenie Wspólników strony pozwanej powołało go na stanowisko Wiceprezesa Zarządu do spraw sprzedaży. Miało to na celu wzmocnienie pozycji powoda i było konsekwencją ustaleń podjętych przez strony jeszcze przed podpisaniem umowy o pracę. W związku z powołaniem powoda na stanowisko członka Zarządu, Rada Nadzorcza strony pozwanej podjęła w dniu

24 marca 2016 r. uchwałę nr 55, w której ustaliła, że od dnia 1 kwietnia 2016 r. wynagrodzenie powoda z tytułu pełnienia funkcji członka Zarządu będzie wynosić

17.000,00 zł brutto miesięcznie. Następnie, w dniu 1 kwietnia 2016 r. strony podpisały aneks do umowy o pracę z dnia 26 listopada 2015 r., w którym ustaliły, iż z dniem 1 kwietnia

2016 r. ulegnie ona zmianie w części dotyczącej wynagrodzenia, poprzez jego zmniejszenie do kwoty 10.000,00 zł brutto miesięcznie. Powód podpisując aneks był świadomy jego treści. W dniu 31 października 2016 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników strony pozwanej odwołało powoda ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu. Uchwała została podjęta jednogłośnie. W tym samym dniu, oprócz powoda odwołano dwóch innych członków Zarządu. Odwołanie

powoda oraz dwóch innych członków Zarządu strony pozwanej wynikało z konieczności restrukturyzacji Spółki, co z jednej strony było następstwem niemożności dalszego inwestowania w skali ogólnokrajowej z uwagi na konieczność zbyt wysokich nakładów finansowych, zaś z drugiej strony brak było wyraźnych efektów sprzedaży. Przez pierwsze 9 dni po odwołaniu powoda ze stanowiska członka Zarządu, nie było z nim żadnego kontaktu. Prezes Zarządu strony pozwanej chciał się z nim spotkać, aby omówić propozycję

Rady Nadzorczej dotyczącą ustalenia powodowi premii od sprzedaży. Od 9 listopada 2016 r. powód przebywał na zwolnieniu lekarskim. Pismem z dnia 13 marca 2017 r. powód rozwiązał

z pracodawcą umowę o pracę zawartą w dniu 26 listopada 2015 r. w trybie art. 55 § 1¹ k.p. Przed podjęciem zatrudnienia u pozwanej, powód nigdy wcześniej nie pełnił funkcji członka zarządu w spółce.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji podał, że powództwo

nie zasługiwało na uwzględnienie. Odnosząc się w pierwszej kolejności do kwestii interesu prawnego powoda do wniesienia powództwa o ustalenie wskazał, że ustalenie istnienia stosunku pracy warunkuje prawo do niektórych bieżących i przyszłych świadczeń

z ubezpieczeń społecznych, a także rzutuje, poprzez konstrukcję stażu ubezpieczenia,

na ich wysokość. Może mieć znaczenie dla uzależnionych od okresu zatrudnienia przyszłych świadczeń z kolejnych stosunków pracy- prawa do nich lub ich wymiaru (np. dodatku stażowego czy nagrody jubileuszowej). Przepis art. 189 k.p.c. nie ma przy tym charakteru wyłącznie prewencyjnego (wyrok SN z dnia 29 marca 2001 r., I PKN 333/00, OSNP 2003/1/12). Sąd Rejonowy w całości podzielił stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2009 r., II P 156/09 (LEX nr 577459), że skoro sam ustawodawca wyodrębnia jako samodzielną sprawę o ustalenie stosunku pracy

(art. 23¹ k.p.c., art. 461 § 1¹ k.p.c., art. 63¹ k.p.c.), to oznacza to, że są to regulacje szczególne do art. 189 k.p.c. i potwierdzają jedynie, że w takim powództwie o ustalenie zawsze zawiera się interes prawny, o który chodzi w tym przepisie. W sporze o istnienie stosunku pracy, żądanie jego ustalenia zawsze stanowi o żywotnym prawie (interesie) powoda pracownika, nie tylko aktualnym lecz i przyszłym, nie tylko w sferze zatrudnienia lecz i ubezpieczenia społecznego (wyrok SN z dnia 15 grudnia 2009 r., II PK 156/09, LEX nr 577459).

Sąd I instancji podał, że w tej sprawie powód domagał się ustalenia, że pomiędzy nim i pozwaną Spółką istnieje stosunek pracy, na podstawie którego otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w kwocie 30.000 zł, zgodnie z umową o pracę z dnia 26 listopada 2015 r. Podkreślił przy tym, że pismem z dnia 13 marca 2017 r. powód rozwiązał umowę o pracę zawartą w dniu 26 listopada 2015 r. w trybie art. 55 § 1¹ k.p. Zauważył, że rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika z przyczyn określonych w art. 55 § 1 i § 1¹ k.p. pociąga

za sobą skutki, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem umowy przez pracodawcę

za wypowiedzeniem. Pracownik według własnego uznania może rozwiązać z pracodawcą umowę o pracę, jeżeli dopuścił się on wobec niego ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wynikających ze stosunku pracy. Rozwiązanie to jest wówczas skuteczne

bez względu na to, czy podane przez pracownika przyczyny rzeczywiście występują. Pracodawca może kwestionować wskazane przez pracownika przyczyny rozwiązania umowy w procesie wytoczonym przez pracownika o odszkodowanie przewidziane w art. 55 § 1¹ zdanie drugie k.p., nawet gdy sam nie wniósł powództwa o odszkodowanie przewidziane

w art. 61¹ k.p. Jak podał Sąd I instancji, z uwagi na fakt, że pismem z dnia 13 marca 2017 r. powód rozwiązał łączący go ze stroną pozwaną stosunek pracy, obecnie nie posiada interesu prawnego w ustaleniu jego istnienia na podstawie rozwiązywanej umowy o pracę. Uznać jednak należy, że powód posiada interes prawny w ustaleniu istnienia rzeczywistej treści stosunku pracy, który łączył go z pozwaną Spółką na podstawie umowy o pracę z dnia 26 listopada 2015 r., zmienionej aneksem z dnia 1 kwietnia 2016 r., ostatecznie rozwiązywanej na skutek pisma powoda z dnia 13 marca 2017 r. Sąd Rejonowy wskazał, że strony umowy o pracę

z dnia 26 listopada 2015 r. dokonały w niej zmian w oparciu o aneks z dnia 1 kwietnia 2016 r. Z treści aneksu wynika, że od dnia jego zawarcia, powodowi przysługiwało miesięczne wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 10.000,00 zł brutto. Powyższe wynikało z faktu,

że powód powołany został przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej Spółki na stanowisko Wiceprezesa Zarządu, a następnie na mocy przyjętej przez Radę Nadzorczą (...) Sp. z o.o. uchwały nr 55 z dnia 24 marca 2016 r., ustalone zostało jego miesięczne wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu w kwocie 17.000,00 zł miesięcznie. Uchwałą Walnego Zgromadzenia udziałowców pozwanej Spółki z dnia 31 października 2016 r. powód został odwołany z funkcji Wiceprezesa Zarządu, co w konsekwencji spowodowało, że utracił prawo do wynagrodzenia z tytułu powołania do pełnienia funkcji w kwocie 17.000,00 zł miesięcznie. W ocenie powoda, opisane powyżej działanie pozwanej Spółki było z góry ukierunkowane na pozbawienie go prawa do znacznej części- 2/3 przysługującego mu pierwotnie wynagrodzenia brutto na podstawie umowy o pracę z dnia 26 listopada 2015 r. Sąd I instancji podkreślił, że powód z jednej strony w pozwie powołuje się na złożenie oświadczenia pod wpływem błędu. Z drugiej zaś w swoich zeznaniach wskazuje, że aneks do umowy o pracę z dnia 1 kwietnia 2016 r. podpisał pod wpływem groźby i został do tego niejako przymuszony przez ultimatum postawione przez Prezesa Zarządu pozwanej Spółki. Następnie, Sąd Rejonowy powołał się na treść art. 84 § 1 i 2 k.c., które w stosunkach pracy mają odpowiednie zastosowanie na podstawie art. 300 k.p. Jak wskazał, podstawowym kryterium warunkującym wzruszenie czynności prawnej jest kwalifikacja konkretnego błędu w ramach kategorii błędu co do treści czynności prawnej. Przepis art. 84 § 1 k.c. wyraźnie uzależnia możliwość uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli, od istnienia błędu co do treści czynności prawnej. Podstawą wyróżnienia błędu co do treści czynności prawnej jest to, czego błąd dotyczy, a mianowicie stopień powiązania konkretnej okoliczności dotkniętej błędem z całokształtem czynności prawnej. Mylne wyobrażenie składającego oświadczenie woli dotyczy przede wszystkim tego, o czym stanowi treść czynności prawnej, a nie tylko oświadczenie woli, które jest podstawowym, ale nie jedynym wyznacznikiem treści czynności prawnej (art. 56 k.c.). Skoro termin „błąd co do treści czynności prawnej” ma zakres szerszy od terminu „błąd co do treści oświadczenia woli”, to każdy błąd co do treści oświadczenia jest jednocześnie błędem co do treści czynności. Zależność odwrotna nie zachodzi. Sąd I instancji podkreślił, że orzecznictwo Sądu Najwyższego ujmuje kwalifikację błędu co do prawa w ramach instytucji błędu co do treści czynności prawnej, utworzywszy jednolitą linię, z której wynika, że błędem w rozumieniu art. 84–88 k.c. jest niezgodne z rzeczywistością wyobrażenie o czynności prawnej, przy czym niezgodność ta może dotyczyć zarówno faktów, jak i prawa. Jak wskazał, błąd co do pobudki, a więc odnoszącej się do sfery psychicznej motywacji składającego oświadczenie woli, która wpłynęła na dokonanie czynności prawnej, nie uzasadnia uchylenia się od skutków złożonego oświadczenia woli na podstawie art. 84 k.c. Podkreślił, że powód do dnia dzisiejszego nie złożył stosownego oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli, a przynajmniej w żadnym zakresie nie powołuje się na fakt złożenia takiego oświadczenia w jakiegokolwiek prawem przewidzianej formie. Jak zauważył, w tej sprawie brak jest jakichkolwiek przesłanek pozwalających na przyjęcie, że powodowi przysługuje uprawnienie do skutecznego uchylenia się od oświadczenia woli złożonego w dniu 1 kwietnia 2016 r. (aneks do umowy o pracę). W ocenie Sądu Rejonowego, powód powinien zdawać sobie sprawę z konsekwencji zawarcia aneksu z dnia 1 kwietnia 2016 r. do przedmiotowej umowy o pracę, w którym podano, że od dnia jego zawarcia otrzymywał będzie wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 10.000 zł. Jak podał Sąd I instancji, okoliczności rzekomego zamierzonego wprowadzenia powoda w błąd przez pozwaną Spółkę przeczy fakt, że w tym samym czasie co powód odwołanych zostało również dwóch innych członków Zarządu. Dlatego, należy dać wiarę stronie pozwanej, że odwołanie powoda z pełnionej funkcji Wiceprezesa Zarządu wynikała wyłącznie z przeprowadzanej w Spółce restrukturyzacji. Poza tym, Prezes Zarządu pozwanej Spółki niezwłocznie po odwołaniu powoda z pełnionej funkcji podjął próbę przeprowadzenia stosownych rozmów z powodem na okoliczność ustalenia dalszych warunków współpracy, w tym określenia należnego mu wynagrodzenia. Jak stwierdził Sąd Rejonowy, mając na uwadze wszystkie te okoliczności, brak jest jakichkolwiek przesłanek pozwalających na przyjęcie, że powodowi przysługuje uprawnienie do skutecznego wzruszenia czynności prawnej- aneksu do umowy o pracę z dnia 1 kwietnia 2016 r., co zresztą mogłoby nastąpić

na podstawie uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu lub bezprawnej groźby, a powód z takiej możliwości do dnia dzisiejszego nie skorzystał. Odnosząc się do kwestii złożenia przez powoda oświadczenia woli pod wpływem przymusu psychicznego wywołanego rzekomą bezprawną groźbą ze strony Prezesa Zarządu pozwanej Spółki Sąd I instancji wskazał, że groźbę należy odróżnić od złożenia oświadczenia woli w innej sytuacji przymusowej aniżeli określona w art. 87 k.c., a którą druga strona czynności prawnej wykorzystuje dla zrealizowania własnych celów, tj. do spowodowania dokonania czynności prawnej dla siebie korzystnej. W takim przypadku, przyczyną złożenia oświadczenia woli był stan obawy, który powstał w sposób niezależny od drugiej strony czynności prawnej, czy osoby trzeciej, a przede wszystkim nie sposób przyjąć, że oświadczenie woli zostało złożone pod wpływem bezprawnej groźby. Z tych też względów, żądanie powoda w zakresie ustalenia stosunku pracy między nim a pozwaną z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 30.000,00 zł brutto musiało zostać oddalone. Dalszą konsekwencją dokonanych przez Sąd ustaleń musiało być również oddalenie powództwa w zakresie żądania zapłaty kwoty 20.000,00 zł tytułem uzupełnienia wynagrodzenia za miesiąc listopad 2016 r. O kosztach procesu Sąd I instancji rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

Apelację od tego wyroku wywiódł powód M. R.. Zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające istotne znaczenie dla sprawy, a mianowicie: przepisu art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 224 § 1 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez brak rozpoznania zarzutu w postaci takiej to, iż uchwała nr 6 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z dnia 31 października 2016 r. nie została ważnie podjęta, a tym samym nierozpoznanie istoty sprawy z uwagi na pominięcie zarzutów merytorycznych zgłoszonych przez pełnomocnika powoda na rozprawie w dniu 20 czerwca 2017 r. oraz brak wnikliwego zbadania podstawy materialnoprawnej roszczenia. W petitum skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie na jego rzecz od strony przeciwnej dochodzonych pozwem roszczeń, względnie uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym; w każdym zaś wypadku- zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przypisanych. W uzasadnieniu strona skarżąca podała, że w dniu 31 października 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. nie odbyło się, ponieważ nie było na nim udziałowców reprezentujących cały kapitał zakładowy, zgodnie zaś z art. 240 Kodeksu Spółek Handlowych uchwały można powziąć pomimo braku formalnego zwołania zgromadzenia wspólników, jeżeli cały kapitał zakładowy jest reprezentowany. Jak wskazała, Sąd Rejonowy bezkrytycznie przyjął oświadczenie pozwanego, że Zgromadzenie Wspólników w tym dniu odbyło się i było prawnie wiążące. Ze strony 8 uzasadnienia zaskarżonego wyroku (zdanie trzecie od góry karty) wynika, że Sąd I instancji zaliczył uchwałę w sprawie Zgromadzenia Wspólników w poczet materiału dowodowego. Tym samym, bezkrytycznie przyjął, że to zgromadzenie odbyło się w sposób ważny i prawnie wiążący, przy czym nie przeprowadził na powyższą okoliczność postępowania dowodowego. Zdaniem apelującego, Sąd pierwszej instancji błędnie też przyjął, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na wydanie rozstrzygnięcia merytorycznego w sprawie. Skarżący podkreślił, że rozstrzygnięcie zostało wydane przede wszystkim na podstawie dokumentów przygotowanych i przedstawionych przez stronę zainteresowaną w rozstrzygnięciu na swoją korzyść (to jest stronę pozwaną).

W odpowiedzi na apelację strona pozwana (...) Sp. z o.o. w T. wniosła o jej oddalenie w całości jako całkowicie bezzasadnej oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji według norm przepisanych. W uzasadnieniu strona pozwana

podawała, że na rozprawie w dniu 20 czerwca 2017 r. powód nie składał żadnych „zarzutów merytorycznych” ani wniosków dowodowych na ich poparcie. Zarzuty te nie mogły więc być rozpatrzone przez Sąd. Jak podkreśliła, zarzut sformułowany w apelacji, że „uchwała nr 6 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z dnia 31 października 2016 r. nie została ważnie podjęta” nie ma żadnego związku z roszczeniami powoda dochodzonymi w niniejszym postępowaniu, które dotyczyły ustalenia istnienia stosunku pracy oraz zapłaty kwoty 20.000 zł. Ocena ważności uchwały Zgromadzenia Wspólników nie ma więc żadnego znaczenia dla podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie. Powód kwestionując uchwałę Zgromadzenia Wspólników, miał możliwość wystąpienia do Sądu o jej uchylenie bądź też o stwierdzenie jej nieważności. Sąd rejestrowy (Sąd Rejonowy dla K.), który wykreślił powoda z Krajowego Rejestru Sądowego z funkcji członka Zarządu strony pozwanej, nie zgłaszał żadnych wątpliwości, co do treści i ważności zapadłej uchwały o odwołaniu powoda. Strona pozwana wskazała też, że w związku z faktem rozwiązania umowy o pracę, powództwo o ustalenie istnienia stosunku pracy było w sposób oczywisty bezprzedmiotowe i nieuzasadnione.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona i podlegała oddaleniu.

Niezasadny, w ocenie Sądu Okręgowego, okazał się zarzut apelacyjny dotyczący naruszenia przepisów postępowania mającego istotne znaczenie dla sprawy, a mianowicie: przepisu art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 224 § 1 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. W szczególności, chybione jest stanowisko skarżącego, że Sąd I instancji pominął zgłoszone na rozprawie w dniu 20 czerwca 2017 r. zarzuty, iż uchwała nr 6 Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z dnia 30 października 2016 r. nie została ważnie przyjęta, co miało skutkować nierozpoznanie istoty sprawy oraz brakiem wnikliwego zbadania podstawy materialno- prawnej roszczenia, czym zdaniem skarżącego, Sąd I instancji miałby naruszyć przepisy postępowania, czyli art. 233 § 1 k.p.c. i art. 224 § 1 k.p.c., art. 217 § 2 k.p.c. i art. 227 k.p.c.

Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Ustalenia te Sąd Okręgowy w pełni aprobuje i przyjmuje za własne, ponieważ zostały oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, przy ocenie którego Sąd Rejonowy nie naruszył zasady swobodnej oceny dowodów. Wbrew zarzutom apelacji, materiał dowodowy analizowany przez Sąd Rejonowy był zupełny i wystarczający do merytorycznego rozstrzygnięcia tej sprawy. Powód domagał się bowiem ustalenia istnienia stosunku pracy pomiędzy nim a pozwaną Spółką, na podstawie którego otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w kwocie 30.000 zł, zgodnie z treścią umowy o pracę z dnia 26 listopada 2015 r. oraz zasądzenia kwoty 20.000,00 zł tytułem uzupełnienia wynagrodzenia za miesiąc listopad 2016 r. wraz z ustawowymi odsetkami.

W okolicznościach faktycznych tej sprawy niesporny był sam fakt zawarcia przez pozwaną Spółkę z powodem umowy o pracę z dnia 26 listopada 2015 r., mocą której został on zatrudniony na stanowisku Dyrektora ds. sprzedaży w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem w kwocie 30.000,00 zł brutto od dnia 1 marca 2016 r. Niesporne też było, że to sam powód pismem z dnia 13 marca 2017 r. rozwiązał umowę o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 55 §1¹ k.p. z winy pracodawcy. Słusznie uznał zatem Sąd Rejonowy, że obecnie powód posiada wyłącznie interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści stosunku pracy, który łączył go z pozwaną Spółką na podstawie umowy o pracę z dnia 26 listopada 2015 r., zmienionej aneksem z dnia 1 kwietnia 2016 r., a ostatecznie rozwiązanej przez powoda pismem z dnia 13 marca 2017 r. Nie posiada natomiast interesu prawnego w ustaleniu istnienia stosunku pracy już po jego rozwiązaniu.

Po przesądzeniu interesu prawnego, de facto spór w tej sprawie dotyczył dwóch kwestii, po pierwsze wysokości wynagrodzenia wynikającego z zawartej w dniu 26 listopada 2015 r. umowy o pracę, po drugie zaś zapłaty kwoty 20.000,00 zł tytułem uzupełnienia wynagrodzenia za listopad 2016 r. Rozstrzygnięcie obu tych żądań wymagało, w związku

z treścią powództwa, ustalenia, czy aneks z dnia 1 kwietnia 2016 r. do umowy o pracę z dnia 26 listopada 2015 r., którym ustalono wynagrodzenie zasadnicze powoda na kwotę

10.000,00 zł, został przez niego zawarty pod wpływem błędu istotnego, czy też zamierzonego wprowadzenia w błąd przez pozwaną Spółkę, czy też jak podniósł powód w zeznaniach,

pod wpływem przymusu psychicznego, wywołanego bezprawną groźbą ze strony Prezesa Zarządu pozwanej Spółki. W konsekwencji, rozważenia przez Sąd I instancji wymagało,

czy powód zawierając aneks z dnia 1 kwietnia 2016 r., działał pod wpływem błędu istotnego co do czynności prawnej w rozumieniu art. 84-88 Kodeksu cywilnego, czyli pod wpływem niezgodnego z rzeczywistością co do faktu lub prawa wyobrażenia o czynności prawnej.

Sąd I instancji poczynił szczegółowe ustalenia faktyczne związane z okolicznościami zawarcia aneksu z dnia 1 kwietnia 2016 r., w tym ustalenia dotyczące przyczyn zawarcia umowy z wyprzedzeniem o ponad trzy miesiące przed datą rozpoczęcia zatrudnienia, zgodnie z treścią umowy. Tymi intencjami było zapewnienie powodowi gwarancji zatrudnienia, świadomość powoda, a nawet jego wyraźne oczekiwania w chwili zawarcia umowy,

że zostanie powołany na stanowisko Wiceprezesa Zarządu. Sąd I instancji poczynił ponadto ustalenia co do uchwały nr 55 Rady Nadzorczej z dnia 24 marca 2016 r., którą powód został powołany na to stanowisko z ustaleniem wynagrodzenia w kwocie 17.000,00 zł brutto. Następnie, w kontekście ustalonych okoliczności, których w tym zakresie nie kwestionował sam apelujący, Sąd I instancji słusznie uznał, iż brak było jakichkolwiek przesłanek

do przyjęcia, że powodowi przysługuje uprawnienie do skutecznego uchylecia się od skutków oświadczenia woli złożonego w dniu 1 kwietnia 2016 r. Powołując się na bogate orzecznictwo SN i poglądy doktryny, słusznie zauważył, że błąd nie istnieje,

gdy składający oświadczenie woli znał rzeczywistość, ale nieprawidłowo wnioskował i podjął niewłaściwą decyzję. Błąd polega na nieprawidłowości widzenia, a nie na nieumiejętności przewidywania i wnioskowania.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy brak jest jakichkolwiek podstaw

do przyjęcia, że powód nie zdawał sobie sprawy z konsekwencji zawarcia aneksu do umowy o pracę. Brak jest też podstaw do przyjęcia, że nie zdawał sobie sprawy z tego, że zgodnie

z treścią aneksu, od dnia jego zawarcia będzie otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 10.000,00 zł brutto. Brak jest też podstaw, aby w okolicznościach faktycznych sprawy można było przyjąć, że zamiarem pozwanej Spółki było wprowadzenie powoda w błąd.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje stanowisko Sądu Rejonowego o braku przesłanek uzasadniających stanowisko, że powodowi przysługuje uprawnienie do skutecznego wzruszenia czynności prawnej podpisania aneksu z dnia 1 kwietnia 2016 r. W ocenie Sądu Okręgowego, przesądzenie zasadności dwóch roszczeń powoda opierało się na ustaleniach istnienia rzeczywistej treści stosunku pracy łączącego powoda z pozwaną Spółką w oparciu o umowę o pracę z dnia 26 listopada 2015 r., zmienioną aneksem z dnia 1 kwietnia 2016 r.

i oceny, czy powód składając oświadczenie woli w związku z podpisaniem tego aneksu, istotnie działał pod wpływem błędu, zamierzonego wprowadzenia go w błąd przez stronę pozwaną bądź też pod wpływem groźby Prezesa Zarządu, co ewentualnie dawałoby jakąś podstawę do uchylecia się od skutków prawnych tej czynności. Nie budzi więc jakichkolwiek wątpliwości, że dla prawidłowego rozstrzygnięcia żądań powoda nie miała żadnego znaczenia ocena ważności uchwały Zgromadzenia Wspólników. Tym bardziej więc za nietrafny,

a nawet niezrozumiały, należy uznać zarzut nierozpoznania istoty sprawy. Za chybiony także należało uznać zarzut, że Sąd Rejonowy bezkrytycznie zaliczył uchwałę z dnia

31 października 2016 r. w poczet materiału dowodowego, zaś rozstrzygnięcie sprawy oparte zostało o dokumenty przygotowane i przedstawione przez stronę, która była zainteresowana korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem, czyli stroną pozwaną.

Sam powód w uzasadnieniu powództwa, opisując stan faktyczny tej sprawy, stwierdził, że w dniu 31 października 2016 r. Walne Zgromadzenie pozwanej Spółki odwołało go z funkcji Wiceprezesa Zarządu i wskazało jako dowód na tę okoliczność uchwałę nr 6, poświadczoną za zgodność przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego w niniejszym postępowaniu, dołączoną do pozwu na karcie 14.

Utrwalone jest stanowisko, że osoba fizyczna, która pełni funkcję członka zarządu w spółce prawa handlowego może być z tą spółką powiązana albo stosunkiem organizacyjno- prawnym wyłącznie albo jej funkcje w zarządzie mogą być wykonywane w złożonym składzie członkostwa w zarządzie i na podstawie umowy o pracę lub też stosunku cywilnoprawnego. Zawsze jednak ten stosunek pracy jest odrębnym stosunkiem prawnym od członkostwa w zarządzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W orzecznictwie podkreśla się, że stosunek pracy jest odrębnym stosunkiem prawnym od członkostwa w zarządzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w którego zakresie członek zarządu jest osobą trzecią względem spółki i o treści jego praw pracowniczych decyduje treść stosunku pracy (por. wyrok SN z dnia 7 stycznia 2000 r., I PKN 404/99, OSNP 2001/10/347, wyrok SA w Łodzi z dnia 20 czerwca 2017 r., III AUa 783/16, LEX nr 2341059). To twierdzenie jest wzmocnione z uwagi na treść art. 201 § 3 i art. 203 § 1 Kodeksu spółek handlowych, że do zarządu mogą być powoływane osoby spośród wspólników lub spoza ich grona oraz że członek zarządu może być w każdej chwili odwołany uchwałą wspólników, co nie pozbawia go roszczeń ze stosunku pracy lub innego stosunku prawnego dotyczącego pełnienia funkcji członka zarządu. Jednak kognicja Sądu pracy obejmuje stosunek pracy, stąd też zakres ustaleń i ocen w zakresie prawa pracy odnosi się wyłącznie do tego stosunku prawnego i łączącego członka zarządu ze Spółką. Nie podlegają właściwości Sądu pracy kwestie dotyczące prawidłowości uchwał organów Spółki w sprawie powołania, czy odwołania członków zarządu. Wynika to z faktu, że stosunek pracy jest odrębnym stosunkiem od członkostwa w zarządzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w zakresie którego członek zarządu jest osobą trzecią względem spółki i o treści jego praw pracowniczych decyduje treść stosunku pracy. Między tymi relacjami nie zachodzi stosunek wynikania, tzn. że samo powołanie do pełnienia funkcji przez właściwy organ spółki nie powoduje automatycznie powstania stosunku pracy, czy stosunku zlecenia na pełnienie tych funkcji. Nie można pozostawać we wskazanym stosunku organizacyjnym ze spółką bez pozostawiania z nią w stosunku pracy, czy zlecenia. Stosunek organizacyjny powstaje w wyniku powołania przez właściwy organ spółki do pełnienia funkcji członka zarządu. Natomiast dla powstania stosunku pracy, czy też zlecenia niezbędna jest dodatkowa czynność prawna w postaci zawarcia umowy o pracę, czy też umowy zlecenia. Nie zachodzi taki automatyzm w drugą stronę. Odwołanie z pełnienia funkcji członka zarządu nie powoduje automatycznie ustania stosunku pracy, czy też zlecenia.

Biorąc pod uwagę, że wszystkie zarzuty apelacyjne okazały się bezzasadne, zaś wyrok Sądu I instancji został oparty na prawidłowo ustalonych okolicznościach faktycznych i Sąd ten zastosował prawidłową interpretację przepisów, będących podstawą rozstrzygnięcia, apelacja podlegała oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł, jak w punkcie 1 wyroku, na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego strony pozwanej za drugą instancję Sąd Okręgowy rozstrzygnął w punkcie 2 wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Sąd zasądził od powoda M. R. na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. w T. kwotę 1.440,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu drugoinstancyjnym na zasadzie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 1 w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).